

CONSELL GENERAL
PRINCIPAT D'ANDORRA

Discurs de la síndica general, Roser Suñé, amb motiu de la celebració de la Sessió tradicional de Sant Tomàs 2021.

Molt Il·lustre Sra. Subsíndica,

Molt Il·lustres Sres. i Srs. Consellers Generals,

Molt Il·lustres, Honorables i digníssimes autoritats,

Abans d'aixecar aquesta sessió tradicional de Sant Tomàs, permeteu-me unes paraules.

Ens retrobem un cop més en la celebració d'una sessió de consell tradicional, el consell de Sant Tomàs, que ens reuneix amb els abillaments símbol del nostre compromís i ens permet adreçar una mirada a l'any que s'acaba.

La pandèmia continua present a les nostres vides i ha determinat part del nostre comportament ja que hem hagut de mantenir un seguit de mesures per continuar desenvolupant la nostra activitat. Les vacunes han estat cabdals per ajudar a controlar la situació, però els esforços de tots plegats han de romandre perquè el final d'aquesta història sigui el menys dolorós possible a nivell de vides humanes. La responsabilitat que ha estat present durant tot aquest període en el comportament dels nostres ciutadans ha de seguir perquè només de manera conjunta podem aconseguir minvar la duresa d'aquest flagell.

Permeteu-me un pensament per a totes aquelles persones que ens han deixat durant aquest període, així com per a les seves famílies. Adrecem també l'escalf de les nostres paraules a tothom que pateix símptomes de Covid persistent perquè sentin que no estan sols en la seva quotidianitat.

Sumo la meua veu a la crida per assolir les més altes xifres de vacunació entre nosaltres, sense oblidar l'obligada solidaritat amb els països que encara no han rebut les dosis suficients i presenten índexs baixos de vacunació. Cal que tinguem en ment que aquesta situació afecta tot el planeta i que la solució ha de

ser conjunta perquè el virus no entén de fronteres, ni de rics i pobres. Potser d'aquesta pandèmia n'hauríem d'extreure una lliçó que fa molt de temps que hauríem d'haver après.

Senyores i senyors,

Aquest és també un moment de reflexió interna sobre la nostra pròpia tasca, on girem la mirada cap a la feina que hem dut a terme com a parlamentaris i on avaluem la gestió interna del propi Consell General. Aquest any hem aprovat vint-i-set lleis amb temes tan importants per a la vida dels ciutadans com la creació de l'Institut Nacional de l'Habitatge, el codi de la circulació o, la modificació de la llei qualificada del règim electoral i del referèndum en favor de les persones amb diversitat funcional. Lleis com l'actualització del marc pressupostari per fer front a les despeses derivades de la situació d'emergència sanitària així com el debat en el ple de les esmenes a la totalitat del pressupost per a l'any vinent amb la voluntat d'aprovar-lo durant el mes de gener, mostren el compromís de la cambra amb les necessitats reals dels ciutadans d'Andorra. Hem continuat legislant a fi de protegir i flexibilitzar el mercat de l'arrendament d'habitatge així com a favor de la millora del poder adquisitiu.

Acabem de votar la nova llei qualificada de transparència i d'accés a la informació pública, pas fonamental per canviar la relació entre l'administrat i l'administrador i promoure millor el coneixement de la gestió que desenvolupen les institucions. Una primera fita per continuar treballant en aquesta via i enfortir la democràcia representativa on cadascú ha de saber trobar el seu encaix tal i com defineix la Constitució.

Des d'aquesta cambra també hem aprovat diverses pròrrogues a la facultat del Govern d'establir restriccions i mesures previstes en la llei qualificada de seguretat pública i en la llei de sanitat amb la finalitat de protegir la salut pública. Una mesura garantista vers els ciutadans que permet decidir les accions pertinents per pal·liar els efectes de la pandèmia d'acord amb la legalitat vigent.

Al mateix temps, s'han aprovat tretze convenis que reafirmen l'arquitectura internacional de contactes del nostre país i ens permeten avançar en el tauler de la geopolítica enfortint la nostra presència allà on pertoqui.

Vull destacar també dues propostes d'acord que s'han assolit enguany, la primera relacionada amb la joventut i que fou treballada i debatuda amb joves de les diferents formacions polítiques i el Fòrum Nacional de la Joventut. Aquesta experiència ens ensenya que noves formes d'elaboració dels textos són possibles i, que les portes d'aquesta casa es poden obrir a fi que les idees conflueixin d'una part cap a l'altra.

També la proposta d'acord per a la creació de la comissió d'estudi per a les jubilacions que ha motivat una nova comissió especial per al mateix assumpte, tot just aprovada en el ple i que ha de donar esperança als nostres ciutadans pel compromís que implica a l'hora de treballar un tema complex i de gran transcendència per a la vida de tots nosaltres.

Senyores i senyors,

Permeteu-me que avui reflexioni igualment sobre la dinàmica interna del Consell General i faci menció d'algunes millores substancials des del meu punt de vista. En aquests tres anys hem dotat l'equip de dues figures noves, una interventora i un secretari adjunt de gestió i recursos. Aquesta decisió s'emmarca en un procés de professionalització d'aquesta institució a fi de garantir-ne una millor eficàcia i eficiència, dues paraules que sempre agermanem, en el futur. No us detallaré les accions concretes que hem efectuat, però sí que vull que tingueu present que estem desenvolupant el procés de digitalització documental al qual els consellers i les conselleres generals s'hi incorporaran durant el proper any per enfortir la nostra capacitat de gestió.

Alhora hem impulsat el treball de redacció de l'estatut del personal, encara en fase de discussió, una vella reivindicació dels treballadors de la institució, a fi de garantir un conjunt de drets i de deures que els permetin avançar cap endavant dins d'una estructura definida i rigorosa.

Després de tres anys de treballs constants, dins d'una situació que ningú hauria pogut preveure, deixeu-me que des d'aquí agraeixi la feina de tot el personal del Consell General. Així mateix, els demano encara una mica més d'energia per continuar amb els nous reptes que les transformacions que estem vivint provocaran en el decurs de la nostra tasca.

El Consell General també ha mantingut la seva agenda d'actes a fi de continuar amb dinàmiques establertes que apropen la institució als ciutadans. Així, per al dia internacional de l'educació, vam col·laborar en la taula rodona sobre l'ensenyament en temps de pandèmia; per al dia internacional del parlamentarisme vam organitzar una taula de reflexió sobre com apropar el Consell General als joves, i per al dia internacional de la democràcia vam debatre sobre el populisme i els mitjans de comunicació.

Alhora hem aollit la presentació de diferents llibres, entre els quals destaquen "la Constitució del Principat d'Andorra: la resposta als reptes de les institucions preconstitucionals en el segle XX" de Nemesi Marquès i el llibre "Carlemany i Andorra" d'Oliver Vergés.

Hem mantingut els nostres suport a la cultura amb la celebració dels premis Àgora Cultural i diferents concerts al llarg de l'any.

Durant aquest període hem recuperat el premi Innovació Educativa, que va haver de ser ajornat l'any passat a causa de la situació pandèmica, i com a activitat plenament consolidada hem celebrat el 19è Consell dels Joves.

Amb aquesta enumeració he volgut remarcar la nostra voluntat de cooperar amb altres institucions en aquells esdeveniments que siguin apropiats a la nostra idiosincràsia com a cambra parlamentària i de representació del poble andorrà. Les portes del Consell General restaran obertes a la societat civil sempre que les propostes s'adeqüin tant en el fons com en la forma al sentit d'un parlament.

Senyores i senyors,

En aquest període, tant de la mà d'organismes internacionals com en converses personals amb persones que mostren una mirada incisiva sobre la nostra realitat, he pogut copsar la importància del poder legislatiu com a font d'equilibri i de representació de tots els ciutadans. Així des de la Unió Interparlamentària s'apunta que els parlaments han de reforçar les seves capacitats per ser més eficaços, han de promoure la inclusió i la representativitat de la ciutadania. També han de mostrar resiliència i innovació i alhora crear sinergies entre organismes similars a fi d'enfortir la seva presència com actors de l'agenda mundial.

Un parlament, el nostre per exemple, és la suma de persones que han estat escollides per legislar, aprovar lleis que responguin a les necessitats de la societat i que siguin fruit d'un diàleg constructiu entre totes les sensibilitats presents en l'arc parlamentari. La discussió és important i necessària, sempre dins d'una cortesia que he de reconèixer que poques vegades hem perdut, però la voluntat d'arribar a acords també facilita l'assumpció dels textos per part de la població ja que esdevenen més representatius i globals. L'equilibri sempre ha estat un bon company a l'hora de prendre decisions finals.

Aquesta legislatura entrarà a la primavera en el seu quart any, i per tant ens exigirà una valoració realista d'aquelles accions que encara podem dur a terme. Hi ha textos legislatius en curs que no podem defugir i on hem de trobar la suma de voluntats per conduir-los a bon port. Us encoratjo a fer aquest esforç tant a nivell personal com dels vostres grups a fi que el proper 21 de desembre puguem felicitar-nos tots plegats de la feina acomplida.

Crec que hem d'exigir-nos aquesta actitud a fi que l'any 2022 sigui la represa d'un camí que la COVID va estroncar. Ho he dit ja en altres al·locucions, avui encara no som capaços d'avaluar les conseqüències finals que tindrà el que hem viscut. Veus més autoritzades que la meua ja apunten alguns elements i penso que els hem de tenir presents en les nostres anàlisis, així la reflexió sobre els efectes socials i econòmics ha d'ocupar un lloc important en les nostres valoracions.

Em plau remarcar la importància d'un exercici compartit entre el Consell General, el Govern i els Comuns intitulat *Andorra reptes de futur* que ens va permetre organitzar un seguit de debats entre persones diverses de la societat civil que vam voler compartir els nostres neguits i les nostres visions. La primavera vinent esperem presentar la publicació que recull tots els treballs, que completa el material que es troba disponible en xarxa i que està a disposició de tots nosaltres.

Abans d'acabar em sento amb l'obligació d'incloure un apunt sobre un tema que serà cabdal, encara més, a partir d'ara: la crisi climàtica. Aquest nou paradigma ens ha de fer enfrontar els nostres dubtes i les nostres pors, no podem ser apocalíptics perquè provocarem la paràlisi en l'acció, però hem de ser capaços de bastir accions que ens permetin escapar, com a humanitat, d'un destí que els especialistes dibuixen amb colors grisos tirant a negres. Demano valentia i rigor per enfocar aquesta realitat. L'angoixa ecològica ha arribat per quedar-se entre

nosaltres i no seria de rebut mirar cap a un altre costat. Així la presentació conjunta que vàrem organitzar amb el ministeri responsable del medi ambient sobre els informes dels experts del grup intergovernamental sobre el clima ha de convertir-se en un activitat recurrent que ens permeti actualitzar les nostres dades sobre la matèria i avaluar les nostres accions des de la perspectiva del canvi climàtic.

Senyores i senyors, amics i amigues,

Els que em coneixeu sabeu que soc una àvida lectora. Avui per donar sentit a la nostra tasca diària, voldria compartir un paràgraf que m'apropio d'un bon assagista espanyol, Sergio del Camino, que diu: " Un país és un aquí i un ara, heretat d'un ahir, i si cada generació, en lloc d'aprofitar aquest llegat per deixar la seva empremta, el destrueix i el refà, el país es convertirà en un campament provisional o en un laboratori, però no en un espai sòlid de convivència per a una comunitat política basada en la llibertat i la igualtat"

Que aquest desig d'espai sòlid de convivència, de vida compartida, sigui una de les nostres guies per continuar amb les nostres discussions i recerca de respostes.

Les festes nadalenques han de ser un espai de respir on la introspecció ens ajudi a entendre millor les nostres contradiccions i ens empenyi cap a aquesta suma on les nostres vides tenen tot el seu sentit. El futur necessita l'impuls de tots nosaltres per bastir aquesta comunitat política basada en la llibertat i la igualtat.

Tinc la certesa que ho podem aconseguir perquè som persones que no defugim les nostres responsabilitats i perquè ens uneix un lligam indestructible amb el nostre país, aquest Coprincipat que ens ha permès segles d'estabilitat.

Gaudiu d'unes bones festes nadalenques presidides per l'harmonia i la generositat. I permeteu-me una darrera consideració, cuidem-nos els uns als altres, ajudem-nos en la nostra vida diària perquè l'ésser humà, quan esdevé solidari, és capaç de les millors proeses.

Moltes gràcies i visca Andorra.